

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ

Кафедра международного права

Аннотация к магистерской диссертации

**ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ
ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В
РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ
И ИНОСТРАННЫХ ГОСУДАРСТВАХ**

Володина Анастасия Дмитриевна

Научный руководитель – кандидат юридических наук, доцент Е.Б. Леанович

Минск, 2025

АННОТАЦИЯ

1. Структура и объем дипломной работы

Дипломная работа состоит из задания на оглавления, общей характеристики работы, введения, трех глав, заключения, списка использованных источников. Общий объем работы составляет 60 страниц. Список использованных источников занимает 11 страниц и включает 108 позиций.

2. Перечень ключевых слов

ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ, ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНАЯ СОБСТВЕННОСТЬ, ЗАЩИТА ПЕРСОНАЛЬНЫХ ДАННЫХ, СЕРТИФИКАЦИЯ, ГОСУДАРСТВЕННЫЕ МЕХАНИЗМЫ КОНТРОЛЯ.

3. Содержание работы

Объект исследования: общественные отношения, возникающие в процессе создания, внедрения и эксплуатации систем искусственного интеллекта.

Предмет исследования: международные договоры, акты отечественного и зарубежного законодательства, акты органов интеграционных объединений с наднациональными полномочиями, акты международных организаций; материалы правоприменительной практики и доктринальные источники по рассматриваемой проблематике.

Цель работы: сформулировать комплексную модель правового регулирования искусственного интеллекта, которая одновременно стимулирует инновации и гарантирует защиту прав и интересов общества.

Методы исследования: анализ, синтез, индукция, дедукция, классификация, аналогия, прогнозирование, формально-логический, системно-структурный, сравнительно-правовой, юридико-догматический.

Полученные итоги и их новизна. В результате исследования предложен подход, при котором искусственный интеллект получает ограниченную, строго определенную правоспособность. ИИ становится «электронным лицом», но только в рамках конкретных действий – например, автоматического заключения стандартных смарт-контрактов или управления простыми активами в производственных цепочках. Такая ограниченная правосубъектность обязательно предполагает внешнюю юридическую ответственность оператора: основной ответственной стороной остается человек или организация, контролирующая ИИ, а возможный вред покрывается за счет заранее созданного страхового фонда. Этот подход помогает сохранить баланс между свободой инноваций и четкой ответственностью за причиненный ущерб.

Автор работы подтверждает *достоверность материалов и результатов работы* и самостоятельность ее выполнения. Все заимствованные из литературных и других источников теоретические, методические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

Результаты исследования могут использоваться в учебном процессе, нормотворческом и правоприменительном процессе, а также для дальнейших научных исследований.

АНАТАЦЫЯ

1. Структура і аб'ём дыпломнай працы

Дыпломная праца складаецца з задання на змест, агульнай характарыстыкі працы, увядзення, трох кіраўнікоў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц. Агульны аб'ём працы складае 60 старонак. Спіс выкарыстаных крыніц займае 11 старонак і ўключае 108 пазіцый.

2. Ключавыя словы

ШТУЧНЫ ІНТЭЛЕКТ, ІНТЭЛЕКТУАЛЬНАЯ ЎЛАСНАСЦЬ, АБОРОНА ПЕРСОНАЛЬНЫХ ДАДЗЕННЫХ, СЕРТЫФІКАЦЫЯ, ДЗЯРЖАЎНЫЯ МЕХАНІЗМЫ КАНТРОЛЮ.

3. Змест працы

Аб'ект даследавання: рамадскія адносіны, якія ўзнікаюць у працэсе стварэння, укаранення і эксплуатацыі сістэм штучнага інтэлекту.

Прадмет даследавання: міжнародныя дамовы, акты айчыннага і замежнага заканадаўства, акты органаў інтэграцыйных аб'яднанняў з наднацыянальнымі паўнамоцтвамі, акты міжнародных арганізацый; матэрыялы правапрымяняльнай практыкі і дактрынальныя крыніцы па разглядаанай праблематыцы.

Мэта работы: сфармуляваць комплексную мадэль прававога рэгулявання штучнага інтэлекту, якая адначасова стымулюе інавацыі і гарантуе абарону правоў і інтарэсаў грамадства.

Метады даследавання: аналіз, сінтэз, індукцыя, дэдукцыя, класіфікацыя, аналогія, прагназаванне, фармальна-лагічны, Сістэмна-структурны, параўнальна-прававой, юрыдык-дагматычны.

Атрыманыя вынікі. У выніку даследавання прапанаваны падыход, пры якім штучны інтэлект атрымлівае абмежаваную, строга вызначаную праваздольнасць. Ён становіцца "электроннай асобай", але толькі ў рамках канкрэтных дзеянняў - напрыклад, аўтаматычнага заключэння стандартных смарт-кантрактаў або кіравання простымі актывамі ў вытворчых ланцужках. Такая абмежаваная правасуб'ектнасць абавязкова прадугледжвае знешнюю юрыдычную адказнасць аператара: асноўным адказным бокам застаецца чалавек або арганізацыя, якая кантралюе ІІ, а магчымая шкода пакрываецца за кошт загадзя створанага страхавога фонду. Гэты падыход дапамагае захаваць баланс паміж свабодай інавацый і дакладнай адказнасцю за прычыненую шкоду.

Аўтар працы пацвярджае *дакладнасць матэрыялаў і вынікаў працы* і самастойнасць яе выканання. Усе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэарэтычныя, метадычныя палажэнні і канцэпцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

Вынікі даследавання могуць выкарыстоўвацца ў навучальным працэсе, нарматворчым і правапрымяняльнай працэсе, а таксама для далейшых навуковых даследаванняў.

ANNOTATION

1. Structure and scope of the diploma work

The diploma work consists of contents, general characteristics of the work, introduction, 3 chapters, conclusion and list of references. Total scope of work is 60 pages. The list of references occupies 11 pages and includes 108 positions.

2. Keywords

ARTIFICIAL INTELLIGENCE, INTELLECTUAL PROPERTY, PERSONAL DATA PROTECTION, CERTIFICATION, STATE CONTROL MECHANISMS.

3. The content of the work

The object of the research: public relations arising in the process of creation, implementation and operation of artificial intelligence systems.

The subject of the study: international treaties, acts of domestic and foreign legislation, acts of bodies of integration associations with supranational powers, acts of international organizations; materials of law enforcement practice and doctrinal sources on the issues under consideration.

The purpose of the research: to formulate a comprehensive model of legal regulation of artificial intelligence, which simultaneously stimulates innovation and guarantees the protection of the rights and interests of society.

The methods of the research: analysis, synthesis, induction, deduction, classification, analogy, forecasting, formal-logical, system-structural, comparative-legal, legal-dogmatic.

The results obtained. As a result of the study, an approach is proposed in which artificial intelligence receives limited, strictly defined legal capacity. AI becomes an "electronic person", but only within the framework of specific actions - for example, the automatic conclusion of standard smart contracts or the management of simple assets in production chains. Such limited legal capacity necessarily implies external legal liability of the operator: the main responsible party remains the person or organization controlling the AI, and possible harm is covered by a pre-created insurance fund. This approach helps to maintain a balance between freedom of innovation and clear responsibility for the damage caused.

The results of the study can be used in the educational process, the rule-making and law enforcement process, as well as for further scientific research.

The author of the work confirms the *reliability of the materials and results of the work* and the independence of its implementation. All theoretical, methodological provisions and concepts borrowed from literary and other sources are accompanied by references to their authors